

ИДЕ

пентрѣ

ИДЕ, ИДЕ ИЛИ ЛИТЕРАТУРА.

№. 4.

Luni, 24. Januarie.

1844.

ИДЕ ПРЕГЪТРИ.

Иде ачестеа, не каре дела о време дикоаче ми ле адъпаиѣ ромънеще ми ле депсеиѣ дитре алте хъртии але теле, въ занд акъта, къ еѣ сипгър ми исолат нѣ тѣ почѣѣ фолоси де ачелеашѣ, ам хотърѣт але пѣлика дн фаворѣл ми ла череа зпор приѣлѣ аї меї, кърор ле плаче фортѣ а кънеа аспра сорциѣ ачесторпатриѣ, дн каре трѣим пої Ромъниѣ, към ми аспра къмплетелор зиле че се апропиѣ америндѣне къ перѣре политикъ ми националѣ, дакъ нѣ не вом децепта де тимпѣриѣ, саѣ маї вѣне зикънд, дакъ нѣ неам децептат пѣлѣ дн ачест чеас.

Кред еѣ, къткъ прокопсциѣ дми вор стрѣга: „Нимик есте поѣ сѣнт соаре ми тѣ дн фойделе тале че идеї нѣ неаї пѣтеа да?“ — Нимик поѣ пентрѣ дѣмнеавоастрѣ днделепцилор политичѣ; еѣ днсъ ниѣ къ тѣ остепеск пентрѣ дѣмнеавоастрѣ, чи пентрѣ фѣзмосѣл нѣтѣрал приѣтинилор меї дн врѣста жѣниѣ ми а върѣдиѣ, але кърор тревѣнѣ ле къпоск аша, прекъм дѣншиѣ дми къпоск ми циѣ ерта неажѣселе теле. Соартеа чеа аспрѣ а дѣлчеї теле пѣдиѣ, старѣа ачѣаста прекарѣе, пентрѣкъ нѣре темѣвѣри политичѣ, преа трѣистѣ, пентрѣкъ

крѣде къ нѣр авѣа апѣрѣторѣ пѣтерниѣ дн мижлокѣл сѣѣ, амѣреѣе ми зилеле вѣеѣ теле дела аниѣ пѣвчиѣе пѣлѣ дн ачест минѣт. Сипѣл ачѣаста рѣниториѣ де иимѣ шѣрѣаскъ ми спре а тѣ десѣвѣповѣди ла чеа че ам дитрепѣнс.

С т а т ѣ л.

Исторѣа пѣлѣ знде ажѣнѣе дн челе маї депѣртате веакѣри, аѣлѣ не оамѣниѣ дѣмпревѣнѣ дн статѣри рекѣпоскънд ми сѣпѣнѣндѣсе ла къте о пѣтере доминиѣоре ми окѣртѣитоаре саѣ гѣверпѣитоаре. Де знде пѣрчеасе чеа дѣнтѣе зпѣре а оамѣнилор дн стат, чѣне аѣ дѣтемеїат'о, че даторѣнѣе аѣ днкъркат фѣндаторѣл аспра чѣлор стрѣншиѣ дн статѣри, нѣѣ ачи не есте де пѣисѣс а черчѣта. Дѣстѣл атѣта, къ кондиѣиѣ патѣреї оменѣнѣиѣ адѣче къ сѣне, ка оамѣниѣ сѣ се дѣмпревѣл маї тѣлѣ дн тр'о соѣїетате ми сѣ аскѣлте де неѣе леѣдѣ, каре с'ар сокотѣ къ сѣнѣт пѣсе пентрѣ фолосѣл ми сѣгѣритатеа тѣтѣрор.

Пѣтереа дѣтѣитоаре ми сѣвѣрѣнѣ тоаре де леѣдѣ с'аѣ арѣтат дн тѣлте фортѣе, адекъ: ка демократѣе, каре трѣче зпор дн оклократѣе, адекъ дн доминиѣреа глоатѣе де жос; ка аристократѣе ми олигарѣе; ка монарѣхѣе ми деспотѣе. Тѣра

пистъл се поате паще дин тоате формуле ачи днсемпате.

Съверан, съверанитате.

Souverain ші souverainité сѣнт вор-ве франдозеци, деспре каре се креде, кѣ еле детерминъ саѣ хотъреск idéа de domnie мѣлт маї вине декът ори каре алтѣ зичере дн алте лимѣ. Нѣ щіѣ дакъ съверанитате нѣ вине дела лѣтнескѣл superior, superioritas. Idéа че нѣо дѣ ворѣа souverain аре ачесте семне карактеристиче: 1) кѣ песте съверан нѣ маї есте алтѣ днлѣдѣме маї маре. 2) Кѣ съверанѣл é de sine стѣтѣторіѣ ші неатѣрнѣторіѣ. Де ачееа статѣри съверане се зик ачелеа, каре нічі дн прівінда администраціеі ші а леціслаціеі дин лонтрѣ, нічі іарѣш дн релѣдѣиле де афарѣ нѣ атѣрнѣ дела вреѣн алт стат. Статѣриле ачелеа, каре дн маї мѣлте прівінде аѣ активитате неатѣрнѣтоаре, спре пилдѣ дн прівінда леціслаціеі ші а администраціеі, днтр'ачееа тотѣш дн вреѣн пѣлт, кѣм спр. п. дн релѣдѣиле дин афарѣ атѣрнѣ дела алт саѣ алте статѣри, се пѣмеск семі-съверане (états mi-souverains). Съверанитатеа нѣ есте кондїціонатѣ прїн токмеала дин лонтрѣ ші прїн форма де стѣпнїре а статѣрилор; адекъ съверанитатеа се аскріе ші статѣрилор демократиче ші аристократиче, де ші капїи лор чеї окърнѣторї нѣ се пот пѣмі съверанї. Аша репѣблика норд-американѣл é рекѣпоскѣтѣ де стат съверан, днсъ пѣнѣ акѣм пе презїденциї еї нїмїні нѣ іаѣ пѣміт съверанї. Дечі дн прівінда ачееа деосевїм съверанитатеа реалѣ че се кѣвїне фїешїкѣрѣї стат неатѣрнѣторіѣ дела: 3) съверанитатеа персоналѣ а капѣлѣі domni.

торіѣ прїнціпал дн статѣри монархиче. А днсъ фачем іарѣш деосевїре днтре монархїї ерезїтаре ші алегѣтоаре. Пептрѣ кѣ де ші реціи Полонїеі, пе карїи дн леѣеа шїї днкорона, ера съверанї, да фамїліиле лор нѣ се пѣтѣра днтре че съверане але Еѣропеї, афарѣ нѣмаї да алецереа се фѣчеа дин днастїиле domnїтоаре. Ачееастѣ съверанитате персоналѣ днкъ неатѣрнѣтѣ дела констїтѣдїа статѣлѣї, нї се стїнѣе прїн дертѣрїреа че се фаче пѣтереї domnїтоаре. Дн конгресѣл дела Vien с'аѣ днсемпат апѣме, кѣмкѣ реѣеле Англіеї де ші есте дертѣрїт фоарте дн прїкїсареа пѣтереї съверане, тотѣш ел ест токма аша съверан, ка ори каре алт монарх ші кѣ пѣтереа педертѣрїтѣ деспотїкѣ нѣ тревѣе сѣ о скїмѣѣм кѣ съверанитатеа. Аша дар дѣпѣ семпї-фикациа ачееаста, съверанитатеа есте компѣсѣ дин дн пѣрци есенциале, каре сѣлт: днтревѣїре челеї маї палте пѣтерї дн стат, фѣрѣ ачееаста неапѣрат сѣ фїе абсолѣтѣ саѣ педертѣрїтѣ, ші іарѣш, авторитатеа чееа палтѣ перевокавїлѣ, адекъ маїестатееа. Дин тоате ачестеа кѣвоащем лѣмѣрїт, кѣм кѣ дертѣрїле съверанїтѣдѣї нѣ ле поухотѣрѣл вине дин idéа еї. Днсъ тотѣш дертѣрїле съверанїтѣдѣї реале, каре се кѣвїне статѣлѣї, сѣлт іdentїче, адекъ то ачелеаш, каре сѣлт ші дертѣрїле маїестѣдїї статѣлѣї summa саѣ suprema potestas, plenitudo potestatis саѣ summum imperium. Ачееастѣ пѣтере а статѣлѣї преа палтѣ ші кѣпрїнзетоаре де тоате рамѣрїле, кїар ші ал леціслаціеї, се афлѣ саї зпїтѣ нѣмаї дн мѣпа зпѣїа; саѣ е дн пѣрцитѣ ка дн Франца ші дн Англіа саѣ нѣмаї рестрїнсѣ прїн ачееа, кѣ се че

ре ши дивоіреа знеі авторітѣді орѣндѣте апѣте, кѣм есте прінчпѣл монархік дн статѣріле цертане. Дечі дакъ сѣнт дрептѣріле де съверанітате днцелецем пе ачелеа, каре се кѣвін капѣлѣ де стат, пе ачестеа нѣ ле пѣтем dedъче дн idéea de съверан, чі пѣмаі дн дрептѣл посітѣв ал кѣтѣрѣі стат. Аша дар капѣл де стат ва авеа ла сіне атѣтеа дрептѣрѣі, кѣтеі вор фі рекѣпоскѣте прін кондіка статѣлѣі, орі де чіне ва фі ачееа алкѣтѣітѣ. — 4) Челе маі мѣлте дндоіелі ши кіар неодіхне прічпнѣі дн времіле маі нѣ idéea despre ашанѣміта съверанітате а попорѣлѣі, а кѣреі фіндѣ нѣ о пѣтем нега, пе кареа днсъ требѣе съ о черчетѣм маі акѣрат, ка съ нѣ пе маі спѣріем де еа. Спре ачеста скоп съ днсемпѣм зрѣтѣоареле.

Дакъ, прекѣм зіче прінцѣл Метерніх дн конгресѣл дела Віена, нѣ се кѣвіне а скітѣва ла зп монарх дрептѣріле де съверан кѣ пѣтереа деспотікѣ, нѣ се кѣвіне нічі ла попор, кѣрѣіа токма аша нѣ і се поате атрѣвѣі пѣтере деспотікѣ, прекѣм нѣ і се поате нічі зпѣі партікѣларѣ. Пѣтереа домінітоаре а попорѣлѣі, кѣнд о веі сокоті маі де апроапе, есте о контразічере гроасѣ; пентрѣ-кѣ тотдеазна попорѣл есте ачела, песте каре требѣе а доміні; ел нѣ есте сѣвіентѣл домініторѣ, де ши ел поате ши требѣе съ іа парте дн мѣлте прівіндѣ ла ашезареа дрегѣторіѣлор. Дечі дар съверанітатеа зпѣі попор нѣ поате ста дн ачееа, ка ел дн тот мінѣтѣл съ поатѣ пѣне дн лѣкраре зпѣл саѣ алтѣл дн актеле пѣтерѣі де стат, ка ел, преѣм фѣкѣрѣ Парісіеніі ла апл 1792 дн Септемврие, съ се пѣіе ла жѣдекатѣ ши сѣпт стеатѣтѣл кѣ адміністрѣ дрептатеа,

съ факѣ оторѣрѣі; нічі іарѣш съверанітатеа попорѣлѣі нѣ поате ста дн ачееа, ка ел дѣпѣ плак съ рѣстоарне констітѣціа, съ алѣндѣ пе дрегѣторі ши съ пѣіе пе алціі дн локѣл лор, ка маі тѣрзіѣ ши ачестора, дакъ нѣ і с'ар пѣреа де еі, съ ле денеѣе аскѣлтареа. Апоі дар че есте попорѣл? Ел есте ши рѣмѣне ісворѣл ши скопѣл пѣтерѣі челеі маі палте, а съверанітѣціі. Попорѣл есте даторѣ а се сѣпѣне ла зп ашезѣмѣнт чівіл, фѣрѣ каре дѣнѣл нічі днтр'о време нѣ поате фі, нѣ; пентрѣ-кѣ оаменіі нѣ пот трѣі дессоціаці прін анархіе, кареа пе мінсеѣе де тоатѣ сігѣрїтатеа віеціі, чінстеі, аверіі ш. а.; дечі попорѣл аре ши дрептѣл а рекѣпоаѣе ашезѣмѣнтѣл ши рѣндѣл чівіл, аколо знде се аратѣ елемінтеле ачелѣіаш, адекѣ пѣтінда ши воіеа. Domnia атѣпчі е рекѣпоскѣтѣ ши дреаптѣ, кѣнд попорѣл о рекѣпоаѣе ши і се сѣпѣне, прін зрмаре темеіѣл дрептѣлѣі де домініе се афлѣ ла попор. Дар де аічі іарѣш нѣ зрѣтѣ, кѣ попорѣл с'ар пѣтеа сѣзтраѣе дѣпѣ плак де сѣпт зп гѣверн одатѣ рекѣпоскѣт, адекѣ ел нѣ се поате сѣзтраѣе фѣрѣ темеіѣ де дрепт ши фѣрѣ требѣіндѣ сілітоаре, чі дрептѣріле попорѣлѣі се пот пѣне дн лѣкраре прін ачееа, кѣ ел прокіамтѣ ши рекѣпоаѣе пѣтереа чеа маі палтѣ, ел орѣндѣіе (delegat) потестатеа асѣпра са днсъші. Дрептѣл ачеста де а делега пѣтереа асѣпр'шіі дн пѣтем пѣмі фѣрѣ дндоіалѣ съверанітате а попорѣлѣі. Ачееа съверанітате о пѣтем хотѣрѣ саѣ пѣмі пѣтере есенціалѣ ши днпѣскѣтѣ попорѣлѣі, де а се сѣпѣне ла зп гѣверн, адекѣ попорѣл аре дрептѣл де а зіче зпѣіа саѣ зпора: „Vino, саѣ веніціі ши домініі адмі-
*)

пiстръндъне дрептатеа, пъзiнд сiгърiтатеа пъвлiкъ, привегiнд пентръ ферiчiреа тътърор.“ шi гъвернъл пъ треъе съ теаргъ маi департе, декът пъмаi пълъ знде i се аратъ prin формуле фундаментале але конституциеi. Шi iаръш, дела съпънере лпколо, дакъ попоръл с'ар лпчерка а пъне ел лп лъкраре орi че акт ал администрациеi орi ал лецислациеi, ар фаче тотдеазна пъкат шi сiлъ гъвернълвi.

Ачеастъ съверанитате аша пъмитъ а попорълвi лп времiле поастре ажънсе ла о лпсемпътате, лпкът пъ се маi поате трече къ ведереа. Кътева конституциi де стат съверанитатеа попорълвi о рекъпоск лъмърiт де а лор темелие; ачеаста лпсъ пъ ва съ зiкъ, къткъ попоръл ар фi съверанъл актiв, чi къ, прекът се маi аieптъ, лпвоiала комънъ а попорълвi де а се съпъне ла кътаре гъверн, фаче ка ачел гъверн съ фiе лецитим. Аша съверанитатеа де попор дiн а са патъръ есте пъмаi фъкътоаре (creatrix), адекъ де стоинiкъ де а пъне шi а ашеза пе гъверн, iар пъ стрiкътоаре. Дечi фiндкъ челе маi тълте гъверне дiн Еъропа се афлъ лп дрептъл де а домпнi пе калеа ачееа, къ попаръле с'аъ съпъс шi леаъ рекъпоскът пе еле, шi фiндкъ де ачi пiчi декът пъ зрмеазъ, къ ачелеашi гъверне п'ар фi лециitime: пiминi п'аре причинъ а се спъриа де терминъл „съверанитате де попор; съпт кондицие лпсъ, ка орi че реа', саъ токма пе-лпделецере съ се ферiаскъ.

(Вор зрма.)

РЕКЪНОЩИЦА.

(Лпкеiере.)

Дар пърiнциi пе пъръсеск ка съ лптоаркъ де знде аъ венiт; фамiлиле пp деосевiте револъциi се спарг, се лппрцие, шi дiнтр'зна рътълне зп фiъ че л задар лпгълъ маiкъ, дiнтр'алта зп фpа че каът о тълпгъере фpъцеаскъ, дiнтр'а та iар о сор че каът о iнимъ калдъ, пъмъ, зп пърiнте: атълтеа тълдълърi iз лате че одатъ, фiе-каре, фъчеа парте дi тр'зп тот лптрег шi каре акът се л тъллеск пе счена лъмii стрeiне зпел о алтъл. Треъвица лпсъ ле зiче „адъпац въ“, сiмтiментъл фачерi де вiне зiче че лвi маi пътерник, „iа пе чеi слави съвт та лпгрижiре;“ атъпчi непорочициi въл п тълпгъере, къ де шi сълт пре пътълп реле, дар сълт шi лпцери тълпгiтор атъпчi рекънощица ворвеце къ о елок ендъ пътерникъ iнимеi че а фост обжектъ зпеi цепероасе вiнефачерi, о леагъ пентръ тотд'азна къ фъкъторъл еi де вiне шi о лпкинъ чiнстiриi, драгостиi шi жеръ фiриi еi пентръ ачела. Нице асеменеа сiмтiменте фъръ челе д'лптъжi каре апропиа ръ пе оаменi лптре дълпшii, лi зпiр пентръ зп фолос овщеск шi лi фъкърi съ къпоаскъ prin фаптъ кът есте де фелосiтор пентръ дълпшii а тръi лптре се менii лор: афел еi се хотъръръ а рп тълпнеа пентръ тотд'азна лп виаца социалъ.

Иатъ дар ачесте треi марi неапърат елементе а десволтъриi шi ферiчiриi оменциi, релициеа, фамiлиеа шi сочиетатеа лптемеiате де рекънощинцъ, де ачесг сiмтiмент пътерник че паще дiн фачереа де вiне лпалтъ шi цепероасъ каре ласъ iни

та челѣ ажѣтат зпѣратѣ шѣ мѣшкатѣ,
 ѣар нѣ змѣлѣтѣ шѣ револтатѣ, дѣн ачеа фа-
 чере de vine, каре дела Dѣmnezeѣ vine de
 cine, дела пѣрѣнѣ дѣн драгосте, ѣар дела
 челѣмѣлѣ дѣ оаменѣ дѣн вѣртѣте.

Драгостеа, дѣнтр'адевѣр, а фост тот-
 д'аѣна темейѣл вѣртѣдѣлор; кѣар вѣртѣтеа
 нѣ а фост алт декѣт драгостеа чеа маѣ
 дѣтѣнѣ шѣ маѣ перфектѣ, каре фаче вѣ-
 пеле пѣнѣ ла жертѣфѣре; шѣ рекѣноѣнѣца,
 фѣйка ачестор марѣ пѣтерѣ а сѣфлетѣлѣ, а
 слѣжѣт спре але дѣнмѣлѣдѣ, але хрѣнѣ дѣн-
 тре оаменѣ, але дѣнвѣа кѣнд патѣмѣле ле
 ар фѣ фѣкѣт сѣ казѣ, шѣ але лѣса дѣн мо-
 щепѣре дела зп секѣл ла алтѣл. Рекѣно-
 ѣнѣца повестѣ вѣртѣдѣле лѣѣ Авраам зпѣѣ
 пород робѣт, шѣ фѣкѣ сѣ ѣасѣ зп Моѣсѣ
 челѣ дѣсе дѣн пѣмѣжѣтѣл фѣгѣдѣнѣеѣ; по-
 вестѣ Гречѣлор жертѣфѣреа лѣѣ Леонѣда ла
 Термоѣмѣле, шѣ скоасе мѣлѣнѣме de ероѣ
 дѣнтр'зп пѣмѣжѣт, фоарте мѣк; спѣсе лѣѣ
 Тѣт кѣ стѣпѣжѣлѣторѣл есте о фѣнѣцѣ, пе
 каре Dѣmnezeѣ о дѣкѣнѣ фѣрѣчѣрѣ сѣпѣ-
 шѣлор, шѣ Тѣт фѣ десѣфѣтареа неамѣлѣѣ о-
 менеск; ѣар кѣнд повестѣ фаптеле лѣѣ Тѣт
 зпѣѣ ѣнѣмѣ крещѣне, атѣнѣчѣ фѣкѣ сѣ ѣасѣ
 зп Франклѣн, зп Вѣнченѣдѣ de Назѣл шѣ
 алте атѣжѣтеа фѣнѣце рарѣ, пе каре оменѣ-
 реа дѣн амѣндѣѣ етѣсѣфереле нѣ ле поате
 пѣтѣмѣ фѣр' а вѣрса о дѣкрѣтѣ de драгосте
 шѣ de рекѣноѣнѣцѣ пѣнтрѣ а лор пер-
 фекте вѣртѣдѣ. Рекѣноѣнѣца а фѣкѣт дѣн-
 кѣ маѣ мѣлѣт: еа а дѣнѣлѣцат темпѣлѣрѣ, а
 рѣдѣкат статѣе, а порѣнѣчѣт тавлозрѣ, а дѣн-
 топат ѣнѣнѣрѣ, а дат сѣфлет елокѣенѣеѣ, фок
 поезѣеѣ шѣ дѣнѣлѣнѣме армонѣеѣ; а дѣнмѣлѣж-
 нѣт ѣнѣмѣ фѣроасе; а гонѣт' тѣранѣ; а рѣста-
 торнѣчѣт дрепѣтѣрѣ; а зѣс дрепѣтѣдѣѣ „тѣ сѣ
 жѣдѣчѣ,“ дѣнделѣнѣчѣнѣѣ „тѣ сѣ кѣрѣнѣеѣдѣ,

тѣ сѣ порѣнѣеѣдѣѣ,“ дѣнѣлѣлѣѣ „тѣ сѣ фѣѣ ѣкоа-
 на лѣнѣѣ, пѣнтрѣ-кѣ тѣ дѣ еѣнѣ окѣл,“ вѣр-
 тѣдѣѣ „тѣ сѣ фѣѣ кѣнѣзна оменѣрѣѣ, пѣнтрѣ-
 кѣ тѣ 'ѣ алкѣтѣеѣдѣѣ мерѣтѣл.“ Астѣфел рѣ-
 кѣноѣнѣнѣца, фѣѣкѣ шѣ мѣтѣмѣ deodatѣ а мѣл-
 тор вѣртѣдѣѣ, а мѣлтор мерѣте, дѣнплетѣѣ
 ла ачел пѣмѣрѣнѣнѣт ланѣ ал вѣедеѣ оменѣ-
 нѣѣѣ, шѣ тоартеле че пѣсе еа, фѣрѣ тоар-
 те de азр, тоарте че стрѣлѣжческ дѣн дѣ-
 станѣцѣ дѣн дѣстанѣцѣ de о лѣнѣнѣ етернѣ
 шѣ вѣе, опреск рѣнѣна челор de фѣр, че
 дѣн непорочѣре фак чеа маѣ mare парте а
 ачестѣѣ ланѣ, шѣ прѣнтр'о пѣтере шѣ не-
 вѣрѣнѣт траг пе ом дѣнѣ пѣмѣжѣт ла чер,
 адекѣ дела стареа чеа вѣрѣтѣ ла ачеа ста-
 ре ѣнтелектѣлѣ шѣ моралѣ а кѣрора дѣн-
 преѣнѣ перфекѣеѣ ва фаче адевѣрата лѣѣ
 фѣрѣчѣре.

Дѣнтр'адевѣр, омѣл мерѣе недѣнчетат
 спре перфекѣеѣа дѣхѣлѣѣ шѣ а ѣнѣмѣеѣ салѣ;
 шѣ кѣнд ачесте дѣѣѣ марѣ але лѣѣ пѣтерѣѣ
 се вор зпѣ дѣнтрѣ перфекѣеѣ шѣ се вор
 фаче зпѣл, омѣл атѣнѣчѣ се ва вѣкѣра de
 о деплѣнѣ фѣрѣчѣре. Мѣлѣдѣ дѣнѣсѣ аѣ кѣѣ-
 тат сѣ пе арате кѣ кѣ кѣт дѣхѣл се лѣ-
 нѣнеазѣ кѣ атѣжѣтѣ ѣнѣма пѣтѣмѣеѣ, се дѣн-
 доеѣе, се стрѣкѣ; дар асеменеа пѣрерѣѣ
 доведеск маѣ мѣлѣт о мѣнте волнавѣ де-
 кѣт зп дѣх сѣлѣтѣсѣ шѣ вѣрѣвѣтеск, каре
 а кѣѣетат кѣ порочѣре асѣпра соартеѣ о-
 мѣлѣѣ. Адевѣрѣл есте, кѣ омѣл дѣнѣнѣпѣеа-
 зѣ de о потрѣвѣ дѣнтр'амѣндѣѣѣ ачесте ка-
 рѣере, дѣнкѣт перфекта моралѣтате о гѣ-
 сѣм нѣзмаѣ ла чеѣ че се вѣкѣрѣ de нѣѣѣ
 кѣноѣнѣнѣце маѣ дѣнѣнѣсе шѣ маѣ темейнѣче.
 Дар дака дѣн непорочѣре дѣн сочѣетѣдѣле
 челе маѣ лѣнѣнѣате гѣсѣм патѣмѣле дѣн тот
 фокѣл лор, шѣ кѣ атѣжѣт маѣ прѣнежѣдѣоасе
 кѣ кѣт маѣ раѣнѣате, дака ачесте веакѣрѣѣ

че ле пзмим де лзмимъ, сжит пLINE де дн-
 доелі сѡжшитоаре, дака кіар адеврѣрїле
 че ростек оамени се афлѣ де тълте орї
 дн контрадикціе кѣ але лор сїмтїменте;
 тревѣ оаре ка ачааста сѣ не фїе казѣ
 де а не креде непорочїї шї осжндїї d'a
 нѣ пѣтеа фаче врежн пас маї департе кѣ-
 тре перфектѣл вѣн? Нѣ негрешїт. Кѣчї
 есте днкѣ преа адеврѣрат кѣ не лжнѣ
 вїчіїле челе тарї афлѣм шї вїртѣїле че-
 ле маї стрѣлѣчїтоаре шї маї ероїче; кѣ
 дндоелїле вїн дїн черчетѣрїле кѣ интерес
 че шї фак дѣхѣл шї ініма днтре сїне; шї
 днсѡжршїт, кѣ контрастѣл днтре сїмтї-
 менте шї кѣцетѣрї нѣ доведѣще о маскѣ
 че аскѣнде жн вїчіїѣ че креще не сѣвт а-
 скѣнс шї де акѣрѣїа ісѣжнїре тревѣ а
 не теме, чї доведѣще маї тѣлт о копвїкціе
 не жѣтѣтѣте, о копвїкціе че поате е дн-
 кѣ пѣтаї а дѣхѣлїї іар нѣ шї а сѣфлетѣ-
 лїї дн есенда са чеа маї кѣратѣ шї маї
 днпалтѣ, о копвїкціе каре, кѣнд ва фї пер-
 фектѣ, ва фаче ка адеврѣрателе сїмтїменте
 сѣ стрѣлѣчѣаскѣ де о потрївѣ днтре тоцї
 оамениї. Дн скѣрт: Нічї о револѣцїе дїн
 челе тарї дн лѣте нѣ а пѣтѣт довжндї
 префачерї тжнїтѣїтоаре маї пайнте де а фї
 трежт прїп тарї реле; аша шї кѣ рево-
 лѣцїеа чеа маї таре дїнтре тоате, кѣ ре-
 волѣцїеа омїлїї морал: тревїа шї еа
 неапѣрат ка сѣ жреже ачест кѣрс патѣ-
 рал ал лѣкрѣрїлор. Отѣл а плекат дела
 ферїчїреа прѣжкѣлїї, каре нѣ е ферїчїт де-
 кѣт прїп несїмтїре; акѣм ел се афлѣ дн
 вѣрста жнїеї, вѣрстѣ дн каре сїмтїнцѣа
 вїазѣ пжнтре стжнче прѣпѣстїоасе, жнде
 кѣтеодатѣ алѣнекѣ фѣрѣ де воїї; дар пѣ-
 цїн шї пѣдеждїм кѣ ва ажнїце ла ачеа
 коачере дн каре сїмтїнцѣа, жнїтѣ кѣ о дн-

целенчѣне статорнїкѣ шї днтемеїатѣ
 о днделѣнгатѣ есперїенцѣ, ва фї жн
 днпалт шї вреднїк де а фаче адеврѣ
 ферїчїре шї лѣзѣа неамѣлїї оменеск. Кѣ
 прїп орї кѣт де тарї корѣцїї ар фї п
 жрїт сѣ треакѣ омїл морал, орї кѣт
 тарї педїче ар днпжнїна ел дн дрѣн
 лѣкрѣрїлор сале, орї кѣт де контрарїе
 лементе ар авеа сѣ комватѣ, нѣ тревѣ
 жїтѣм кѣ сѣфлетѣл, сѣж Ел сѣж, есте
 разѣ дїн чер че се рѣсѣрѣнїе дн дѣрѣн
 о флакѣрѣ етернѣ шї вїе не каре нїмїк
 о поате стїнцѣ шї каре се сїлеще не дн
 тат а се апроїа де адеврѣл адеврѣрїлор
 де вѣнѣл вѣнѣрїлор шї фѣрѣтѣсѣдеа фѣрѣ
 сецелор, ка кѣнд ар вої сѣ се днвалде п
 нѣ а се жнї не кѣт дї е дат шї словод
 ісворѣл де адеврѣ, де лзмимѣ, де тѣрї
 де фѣрѣтѣсѣде шї де вѣнѣтѣте етернѣ
 каре а ешїт; шї кѣ астѣел, педечеле
 с'ар днчерка сѣл зѣвоаскѣ дн грѣвї
 са кале, нѣї ар фаче алт декѣт сѣл ара
 шї маї стрѣлѣчїтор шї маї днпалт, днто
 маї прежн апеле ісвоарелор сѣлт кѣ
 тжта маї лїмпезї шї маї де вїне фѣкѣто
 ре, кѣ кѣт аѣ стрѣвѣтѣт маї тѣлте стжнч
 кѣ кѣт аѣ трежт прїп маї тѣлте элементѣ

Аша омїл морал ва ажнїце неапѣра
 ла а са перфекціе шї трїжнфѣл вїрїнцїеї с
 ле ва фї чел маї таре, чел маї стрѣлѣчї
 дїн кѣте с'аѣ сѣрват пѣнѣ акѣм, ва
 трїжнфѣл че Хрїстос не а прегѣтїт прїп да
 рѣл сѡжнїтѣлїї сѣж дѣх. Атѣнчї челе д
 сѣс вор сѣрва кѣ челе де жос шї челе д
 жос се вор вѣжѣра кѣ челе де сѣс; атѣнч
 омїл ва стрїга кѣ о повїлѣ трѣфїе шї кѣ
 вѣжѣрїе неспѣсѣ: „Ам вїрїтїт,“ атѣнчї ре
 кѣпнїнцѣа, каре і а арѣтат не креаторѣ
 сѣж шї л а днвѣдат а л ізї, каре л

легат де ай съи пѣскѣторѣ принтр'о драго-
сте несфѣршигѣ, каре 'л а адѣнат пентрѣ
totd'азна ши недеслигит кѣ семенѣи съи, каре
'л а адѣс ла о тѣлциме де тризнѣвѣри че аѣ
прегѣтит не ачеста, ва фѣ мергѣтор лп-
пайнте ла ачестѣ зи солепѣ, ши лѣжнд лп-
тре сѣнтиментеле челе лпалте чеа маѣ маре
пѣтере ши чеа маѣ аѣгѣствѣ стрѣльѣчѣре,
лѣ ва да пѣтерѣ маѣ пре сѣс де дѣнскѣ спре
а кѣпта вѣ Те Деум атѣт де лпалт ка ши
черѣрѣле вѣнде се ва лпдрепта; атѣчѣ лп-
сфѣршигит пропѣа чеа преа лпалтѣ ва зѣче
отѣлѣи пѣин де рекѣпошциндѣ пентрѣ а са
фѣричѣре: „Тѣ ещѣ фѣизл меѣ чел преа
ѣзвѣт лптрѣ каре вѣне ам воѣт.“

1842. Iunie 7.

A. Zane.

АКѢИ Е ВІНА?*) (1839).

Тѣ'мѣ зѣчаѣ одагѣ, кѣткѣ пѣи' ла моарте
Драгостеа та тоатѣ миѣ'мѣ вѣѣ пѣстра;
Маѣ зѣгат пе мѣне, дѣаѣ зѣгат не тоате,
Асѣфел мерѣе лѣмеа, нѣ е вѣна та.

Тѣ'мѣ зѣчаѣ одагѣ, ах! ал меѣ ѣзвѣте,
Партеа меа дѣн черѣрѣи дѣе 'дѣо воѣс да;
Тоате сѣнт зѣгате, тоате сѣнт перѣдѣте,
Асѣфелѣѣ есте веакѣл, нѣ е вѣна та.

Кѣнд вѣрсаѣ, щѣѣ, лакрѣмѣ, ши лп цевѣнкѣ ла мѣне
Лпмѣ зѣчаѣ о драгѣ, нѣ те воѣс зѣта!
Мѣ зѣгашѣ лпдате, порт фѣѣс пентрѣ тѣне;
Времеа щерѣе тоате, нѣ е вѣна та.

Кѣнд тѣ авеам лп враѣе, вѣза та чеа дѣлче,
Роѣ фѣричѣрѣи пе а меа вѣрса;

*) О парте маре дѣн тѣнерѣме чере, ка зрѣмѣ-
тоареле дѣвѣ поевѣи съ ле ретѣнѣрим ши лп
фоѣле поастре деодате зна лѣпгѣ алта. Ноѣ
ѣзвѣт тѣнерѣмеа ши'ѣ фѣачем пе дѣѣе ши а-
сѣдате.

Red.

Дар акѣм отравѣ ми венѣн 'мѣ адѣче
Асѣфел 'дѣ есте секѣл, нѣ е вѣна та.

Лѣрѣл ши слава лпдѣ гонѣ аморѣл,
Шѣ'дѣ вѣзѣѣс крѣдинѣа, кѣ лп вѣпт свѣра,
'дѣ ай лпкѣс ши рава, лпдѣ перѣ ми дорѣл,
Асѣфел 'дѣ есте секѣл, нѣ е вѣна та.

Чѣнсте ши ѣзвѣре, драгосте, крѣдинѣѣ,
ѣерѣ жѣраѣ тѣ мѣе, азѣ кѣѣ с'ѣ 'птѣшпа;
Нѣ кѣпошѣ ѣзвѣре, нѣ сѣнтѣ покѣѣинѣѣ;
Асѣфел 'дѣ есте секѣл, нѣ е вѣна та.

Дар кѣ тоатѣ лпсѣ, тѣлгѣ'дѣ некрѣдинѣѣ
Ипѣма'мѣ тот вате ор кѣнд тѣ оѣс ведеа;
Лпщер ещѣ лп окѣ'мѣ, сѣжѣтѣ тѣлгѣ фѣѣинѣѣ,
Асѣфел е аморѣл, нѣ е вѣна та!

K. A. Rosetti.

К Ж Н Т Е К.

Лпмѣ адѣк амѣнте кѣнд м'авеа лп враѣе,
Че фѣгѣдѣзѣнѣе пѣрѣреа лпмѣ да,
Кѣ пѣлѣ лп моарте драгостеа че'мѣ плаче
Шѣ крѣдинѣа тоатѣ миѣ'мѣ ва пѣстра.

Лпмѣ адѣк амѣнте кѣнд лпмѣ лѣа тѣна
Шѣ стрѣнѣжнд ла пѣптѣ'ѣ кѣ лакрѣмѣ зѣчеа:
Пропѣа воещѣ с' авем тотдеазна
Ипѣма легате ла зѣн докѣ кѣ а са.

Лпмѣ адѣк амѣнте че'мѣ зѣчеа одагѣ,
Кѣ еѣ фѣрѣ тѣне нѣ маѣ пот трѣѣ.
М'аѣ зѣгат пре мѣне, аѣ ѣзвѣт пре алта,
Ах! че рѣзтате кѣм пот сѣфѣрѣ?

Аша сѣнт вѣрваѣѣ, п'аѣ статорнѣѣе,
Мѣгѣлеск пре тоате, вор а не 'ншгѣла,
Асѣгѣѣ жѣрѣ мѣе кѣ фѣдѣрнѣѣе,
Зѣк кѣ пѣаѣ ла тѣлѣ ш'а се лѣзда.

Те роѣ дар пороаче фѣле рѣспѣлѣтѣре,
Кѣт лѣ сѣ кѣвѣне дакѣ сокотѣдѣѣ,
Шѣ лп пѣдепсеѣа кѣ неконѣнѣре
Сѣ се лпфѣрѣнезѣ, дакѣ тѣ воещѣѣ.

Дисе пентр' ачела че дл ізвескѣ фoарте,
 Каре пентрѣ mine дѣ некрединчос,
 Те роу, де се поате, трииметеѣ о соарте!
 Феричире мѣлтѣ, съ фіе воіос.

Inima tot vate ori znde m'oiș dzce,
 Мѣкар ши апроане, сеаѣ m'oiș депърта,
 Жертѣ пентрѣ джисл воіѣ фі преа кѣ дѣлче
 Ши дн раіѣ де'оіѣ мерде тот нѣ л'оіѣ зита.

K... K...

РЪСПИНС ДИШКИС

кѣтрѣ преачинститѣл Domnѣ Teodor Aaron,
 каноникѣл ши ценсорѣл реѣіеі типографіи
 дела Бвда.

Domnѣл меѣ!

Авѣіѣ порочире де аѣѣ четі дншшндареа деспре еширеа сарѣінеі меле I. драматико-хронико-історико-Шинкаі-Клаініанѣл.
 Дн джиса маі вѣртос тѣ днвѣкѣрѣ ачееа: кѣ іскѣсіѣ, кѣ дн прівінца ачееаста ши кѣ пашѣл меѣ чел днтѣіѣ дн лѣме фѣкѣт prin drama de mine алкѣтѣітѣ афлаіѣ о плѣчере, прічінзіндѣісѣ о дѣлче, о десѣѣтатѣ четіре зѣві вѣрват аша лѣминат, ерѣдїт, прекѣт едї Dnia та Dнѣл меѣ. Днтѣмплареа ачееаста стѣрпї дн mine пре вїторіѣ тарї пѣдеждї: кѣ асемеіеа ва лѣса дѣпѣ сіне дрѣгѣлаше інтїпѣрїрі дн ініміле маі мѣлтор днвѣдѣаѣ наѣіоналістї, че де ва да Dzeѣ съ се днтѣмпле, атѣчї де мї ши де мї де орї тѣ воіѣ сімѣ ретѣнерат ши де іспоѣ днвѣрѣжат, де а маі дндрѣзні ши маі департе; ши нѣ фѣрѣ де темеіѣ, кѣ а азїі о аша септенѣіе дн пѣзлїк промѣлгатѣ дела зп літератор, дела зп аѣтор аша делїкат кѣ атѣта гѣст естетїческ днзѣстрат, — кареле дн прічїнѣ, кѣ атѣта мѣлѣме де кѣрѣ і се днторѣче prin маї, днтрѣ аде-вѣр шїе осѣві вїмеле де рѣѣ, ши фаче компараѣї ши сѣлѣтоасе комбїнаѣї, ши пре каре нѣ фіе че продѣкт літерарїѣ дн поате порпї, дн поате мїшка, а азїі зїкѣ аша септенѣіе кѣ аша фрасе фѣрѣтоасе промѣлгатѣ ши тѣртѣрїсітѣре де комплѣчере, нѣ е зп лѣкрѣ де тоате зїлеле.

Дна пѣта обсерваре ам ачі съ факѣ.

Дн атїса а Деї тале сѣвт Нрѣл 52 din 1843 дншшндаре съ зїче, кѣ ла mine том Шинкаіан съ ва вїнде кѣте кѣ 15 фoар дн 10 термінї депѣші. Де ачі ар зрматот Шинкаі, адекѣ челе 3 томѣрї ар а ла mine зп предѣ де 45 де фoарѣї. Нѣ Dmeѣ. Ла mine ачееа оперѣ, каре прівїнд мѣлѣмеа матерїї нїчї аша п'ар фї скѣт съ ва вїнде ши маі еѣтїн, адекѣ тот Шин (172 де коале) дес кѣ літере чїчеро, п хѣртїе фѣрѣоасѣ, дн формат де median пѣрїт съ ва днпѣрѣї ши съ ва трїміте келѣелїе меле маі пѣпѣ ла зпа фїен кѣрѣіа, пѣта ши пѣта пентрѣ 172 де гр шїї, саѣ 1⁴/₅ де галбенѣ, саѣ 25 ¹/₂ фoарѣї ши 6 крї, карїї съ вор пѣтѣра 17 респасе, саѣ дн 4 анї 3 лѣнї, адекѣ: тот трїлѣнїл кѣте 1 ¹/₂ де фoарѣї скоѣ дѣсѣ аѣарѣ дн пѣнѣ, де карїї маі кѣ о каре таїкѣ, фіе кѣт де асѣпрїт де ліпсе, фѣрѣ де mare сілѣ пентрѣ лѣмінареа са, а вѣеѣлор сѣї съ ва пѣтеа деспѣрѣї. Дн съ де оаре че, прекѣт вїне днї Dнѣл ме кѣ дї сор днторѣ prin маїнїї сокоѣїле, че ле ам кѣ типографїа, аша акорд ам фѣкѣ ка ачееа дн тоатѣ коала съ дее кѣте 18,84 де літере чїчеро, ши днкѣ ши маі мѣл (мѣкар кѣ еѣ пѣта 16,240 де літере фѣг дѣісѣм днтѣіѣ — ла Фoаїа пентрѣ мїн Нр. 33 а. 1842. — Пѣвлікѣлї а да днтр коалѣ), ам фѣндатѣ пѣдежде де а кред кѣ предѣл кѣрѣїлор меле кѣ о потабл сѣтѣ съ ва коворѣ ши маі жос, прекѣ ши тїмпѣл маі сѣс атїнс кѣ о днсѣмнат кѣтѣїме съ ва маі скѣрта. Ачестеа с зїсерѣ пѣта деспре лѣкрѣл Шинкаіан, ч токма аша требѣе а proportїоне съ се пр чеапѣ ши деспре edarea Клаініанѣ, чеаа ч кам кѣ жѣтѣтате е маі пѣїнѣ ши дн мѣлѣмеа матерїї, ши дн такса предѣлѣї, да ши кѣ жѣтѣтате де тїмпѣ маі кѣрѣнд де кѣт Шинкаі ва скѣпа де сѣвт теаскѣ. Ачестеа маі вѣртос спре шїнѣа пѣвлікѣлї ка съ нѣ се паскѣ чева копѣзїї дн предѣр съ вестесѣ.

Alexandru Gavra din Arad.